

Я піду в далекі гори, у широкі полонини" ...

Творчий звіт: оновлені параметри фольклорної практики

Оксана Єременко,

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української літератури
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С.Макаренка*

Влітку цього року 11 студентів-філологів нашого університету під керівництвом к. філол. н., доц. кафедри української літератури О.Р. Єременко з 28 червня по 5 липня вперше проходили фольклорну практику в Карпатах.

14 жовтня 2011 р. проведено відкрите заняття, форма якого була нетрадиційною — "Творчий звіт: оновлені параметри фольклорної практики". Учасники експедиції означили тему цитатою з пісні — "Я піду в далекі гори, у широкі полонини...".

Оскільки мешканці гірських районів Карпат зберегли архаїчні риси своєї унікальної культури, метою навчальної експедиції було ознайомлення з неповторною пісенною творчістю, народними легендами і переказами, обрядами, а також ремеслами і традиціями одягу працюючих і мудрих господарів цього краю.

Кожен із нас повинен самоідентифікувати себе українцем, а для цього слід пам'ятати, що в загальній сукупності спільного і різного твориться єдине — національне. Юні філологи побачили інший, відмінний від Слобожанського, пласт української культури, намагалися осмислювати себе в собі і в світі, пізнати внутрішнє "Я" і свої пракорені.

Отже, пунктирний маршрут нашої фольклорної експедиції.

В Івано-Франківську нас привітно зустріла Катруся Говера — заступник голови обласної молодіжної адміністрації з гуманітарних питань. Вона допомогла нам ознайомитись із найцікавішими місцями Івано-Франківська (колись Станіслава). Ми побували в музеї освіти Прикарпаття, створеному при Івано-Франківському державному педагогічному університеті імені Василя Стефаника, літературному музеї, обласному краєзнавчому музеї.

Далі наш маршрут прослався до Косова — мистецької столиці Гуцульщини, що розкинулася серед Карпатських гір і гостинно зустріла нас. Косівщина — перлина особливої краси в Карпатському дивосвіті, самотня, багата на щедрих і талановитих людей. Ми були вражені ошатністю будівель, чистотою вулиць, охайністю подвір'їв, що потопали в різнобарв'ї квітів, але найбільше подивувала висока майстерність гончара Юрія Стрипка і його дружини, місцевого різьбяр Івана Корпанюка.

Намагалися побачити й осмислити якнайбільше, тому відвідали Косівський музей народного мистецтва

і побуту Гуцульщини, музей визвольних змагань Прикарпатського краю, де в очах юних сумчанок бриніли цікавість і захоплення, а часом — сум і сльози.

Згодом милувалися чарівними пейзажами гірської річки Рибниці, бурхливого водоспаду Гук, не раз підіймалися до цілющого джерельця Михалкової гори.

З Косова ми виїжджали до Українських Афінів — Криворівні, де свого часу працювали і відпочивали Іван Франко, Михайло Коцюбинський, Гнат Хоткевич, Ольга Кобилянська, Леся Українка, Олександр Олесь,

Василь Стефаник. Біля літературно-меморіального музею Івана Франка зустрілися з викладачами і студентами Тернопільського державного університету, що, як і ми, вирішили провести фольклорну практику в мальовничих Карпатах.

Дружина місцевого священика, журналістка за фахом, О.Рибарук супроводжувала нас по Криворівні, розповідаючи легенди і перекази рідного краю, а згодом ознайомила з експо-

зицією меморіального музею-садиби відомого історика, політичного і державного діяча Михайла Грушевського.

Звивистою гірською стежиною піднялися ми високо в гори, де живе 90-річна в'язень сталінських концтаборів Теодозія Андріївна Плитка-Сорохан, яка вразила нас своєю мужністю і волею до життя.

Наступного дня відвідали Коломию, де побували в єдиному в світі музеї писанкового розпису, колекція якого нараховує близько 10 тис. творів декоративно-прикладного виду народної творчості. Прислухавшись до таємничо-магічної мови писанкових орнаментів, ми зрозуміли, що це мова оберегу і миру.

Думається, що назавжди запам'ятається і кінна мандрівка на гору Кичера, де мольфар Іван Гуралюк, щиро пригощаючи нас шашликами, розповідав про звичаї і традиції весільного дійства, зачаровував народними повір'ями Гуцульщини.

Учасники фольклорної експедиції, прагнучи найбільш повно висвітлити кожен день мандрівки, вели своєрідний щоденник-календар, працювали з диктофоном і відеокамерою, багато фотографували, записували коломийки, бувальщини, перекази.

Сподіваємося, що ця Карпатська експедиція стане творчим імпульсом для подальшого проведення фольклорної практики в інших регіонах України.

